

Posudek na diplomovou práci Bc. Liubovy Stepanové
**„Bouřlivé devadesátky“ v Rusku:
současný pohled na film *Bratr* (1997)**

Diplomová práce Bc. Liubovy Stepanové je věnována současnému rozboru dobové kinematografické tvorby z pohledu dnešní generace mladých lidí. Jedná se o film *Bratr* (*Brat*), který byl natočen v roce 1997 v Rusku a kvůli své povaze a povedenému uměleckému zpracování známým režisérem Alexejem Balabanovým (1959-2013) se dostal do řady filmů, které dnes označujeme jako kultovní, tj. všeobecně známé filmy, kterým se podařilo stát částí širšího povědomí. Jedná se přitom o kriminální drama, které vypráví o životní cestě bývalého vojáka základní služby Danily Bagrova, který sloužil v Čechensku a nyní po návratu domů zkouší štěstí ve velkoměstě (Petrohradu) a dostane se do křížku s lokální mafií. Film odráží veškerá protirečení doby transformačního zlomu tzv. „bouřlivých devadesátek“, které se odlišovaly sociální nejistotou, hospodářskou a částečně i politickou krizí spojenou se změnou společenského a státního režimu ve státech bývalého Sovětského svazu po jeho rozpadu.

Nehledě na masové přijetí filmu v době jeho vzniku (a spojenou s tím obrovskou popularitou) autorka diplomové studie tvrdí, že některé kulturní vzorce, modely chování, jednání a celkově dobový kontext, který tyto projevy doprovází, nemusí být zcela pochopen, resp. přijat následující generací diváků, kteří tento film zhlédnou dnes. A právě tento výzkumný problém tvoří gró předkládané diplomové práce. Jako nástroj k výzkumu autorka používá několik teoreticko-metodologických přístupů, na které opírá své badání, jde o teorii, resp. teorie kulturní paměti a kvalitativní metodu polostrukturovaných rozhovorů s respondenty, jenž byli autorkou vybráni na základě určitých předem stanovených kritérií (věk aj., viz s. 10).

Práce rovněž obsahuje krátký diskurz do historického kontextu zkoumané problematiky, přehled relevantní literatury, rozbor děje samotného filmu a další relevantní informace. Rozsáhlou část práce tvoří analýza rozhovoru vybraných respondentů v kontextu vytyčených výzkumných otázek (např. jak dotyční vnímají odraz devadesátých let dvacátého století v Petrohradu a filmové postavy aj., podrobněji viz s.

12 a s. 43-79). Výsledky celého bádání jsou pak prezentované studentkou v Závěru diplomové práce.

Dílčím nedostatkem ovšem zůstává stylistická úprava textu a drobné stylistické a gramatické chyby, které se přeci jen čas od času v textu vyskytují. Nicméně předpokládám, že v případě úspěšné obhajoby práce tyto chyby lze napravit dodatečným vložením k textu tzv. errat.

Vzhledem k pečlivé práci s respondenty, dobře zvolené metodě a splnění výzkumných cílů (vytyčené otázky byly v závěru zodpověděné apod.) lze celkově dospět k závěru, že se jedná o velice zdařilou práci, kterou doporučuji k obhajobě s výslednou známkou **v ý b o r n ě**.

V Praze 1. června 2022

Mgr. Alena Marková, Ph.D.